

ΘΕΜΑ Α

A1 Σύμφωνα με τη συντάκτρια, ο σκηνοθέτης Γιώργος Λάνθιμος και ο τενίστας Στέφανος Τσιτσιπάς μπορούν να αποτελέσουν σύγχρονα πρότυπα για τους νέους. Κι αυτό, διότι η αφετηρία τους είναι η Ελλάδα, μια χώρα με περιοριστικές συνθήκες, οι οποίες, ωστόσο, δεν τους εμπόδισαν να διακριθούν στον τομέα τους. Το αποτέλεσμα είναι οι θαυμαστές τους να επικεντρώνονται στα επιτεύγματά τους και να μην «επηρεάζονται» από την καταγωγή τους. Στην πραγματικότητα ενσαρκώνουν το πρότυπο του επαγγελματία που διέπεται από δημιουργικότητα, σημειώνει επιτυχίες και είναι ανταγωνιστικός, γιατί μοχθεί, έχει στόχους και δεν φοβάται να δοκιμαστεί στο εξωτερικό.

A2 α) Λάθος

β) Σωστό

γ) Λάθος

δ) Λάθος

ε) Λάθος

ΘΕΜΑ Β

B1 Νοηματικά, η σύνδεση των παραγράφων του Κειμένου 1 γίνεται ως εξής: στην πρώτη παράγραφο αναφέρεται η πρώτη προσπάθεια καθορισμού προτύπου από μέρους της αφηγήτριας, στο παρελθόν και στη δεύτερη παράγραφο γίνεται ρητά η αναφορά στη δεύτερη προσπάθεια καθορισμού προτύπου για τους νέους, στο παρόν («ας κάνω μια δεύτερη προσπάθεια»).

Οι εκφραστικές επιλογές που διευκολύνουν την κατανόηση της νοηματικής σύνδεσης είναι η επανάληψη της λέξης «πρότυπα», και η φράση («ας κάνω μια δεύτερη προσπάθεια»). Ακόμη οι ρηματικοί χρόνοι, παρελθοντικοί στην πρώτη παράγραφο («ήταν», «πρότεινα»...) και παροντικοί στη δεύτερη («κάνω», «ξέρουμε»...), αναδεικνύουν τη νοηματική σύνδεση του χρόνου μεταξύ των παραγράφων.

B2 Θεματική περίοδος: « Το διαπιστώσαμε για πολλοστή φορά...της νέας σεζόν του NBA». Εισάγει το θέμα της παραγράφου, ότι δηλαδή ο Γιάννης Αντετοκούνμπο διαθέτει ένα «εσωτερικό φως» που τον κάνει να ξεχωρίζει [Για την κατανόηση της θεματικής περιόδου είναι αναγκαίο να λάβει υπ' όψιν του ο μαθητής το περιεχόμενο της προηγούμενης παραγράφου]

Λεπτομέρειες: «Ο άνθρωπος Γιάννης...να βουρκώσουν». Πρόκειται για το αποδεικτικό υλικό που υποστηρίζει τη θεματική περίοδο. Αιτιολογείται το περιεχόμενο της θεματικής περιόδου.

Κατακλείδα: « Κάθε του φράση ...στην εκτίμησή μας». Συνοψίζεται και τονίζεται η ηθική υπεροχή του Γιάννη.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1 Η σύνταξη που χρησιμοποιείται στις δύο περιόδους είναι ενεργητική. Στόχος του συντάκτη με τη σύνταξη αυτή είναι να τονίσει το πρόσωπο που ενεργεί- το υποκείμενο του ρήματος.

Μεταφορά στην αντίθετη σύνταξη:

« Το κατόρθωμά τους θαυμάζεται (είναι/ γίνεται θαυμαστό) από τον κόσμο»

«που αντιμετωπίζονται (από εμάς) αντίστοιχοι περιορισμοί και δυσκολίες»

Γ2 Επίθετα αξιολογικού χαρακτήρα είναι τα εξής: *πραγματικός, αυθεντικός, ανυπόκριτος, αυτόφωτος, ευγενικός.*

Με δεδομένο ότι θέμα του κειμένου είναι τα γνήσια πρότυπα, και πρόθεση του συντάκτη είναι να τα αναδείξει και να προβληματίσει το δέκτη γι' αυτά, είναι επόμενο να χρησιμοποιεί αξιολογικούς χαρακτηρισμούς.

ΘΕΜΑ Δ

[σε μορφή διαγράμματος το α' ζητούμενο]

Χαρακτηριστικά του καλλιτέχνη- προτύπου

- Δημιουργικότητα – Ικανότητα να παράγει νέες και πρωτότυπες ιδέες.
- Φαντασία – Πλούσια εσωτερική σκέψη και δυνατότητα να οραματίζεται το αόρατο.
- Ευαισθησία – Αντιλαμβάνεται βαθιά συναισθήματα και λεπτές αποχρώσεις στον κόσμο γύρω του.
- Δεξιότητες – Άριστη τεχνική κατάρτιση στο μέσο που χρησιμοποιεί (π.χ. ζωγραφική, μουσική, χορός).
- Πειραματισμός – Τολμά να δοκιμάζει νέες μεθόδους, υλικά και μορφές έκφρασης.
- Εκφραστικότητα – Ικανότητα να επικοινωνεί σκέψεις και συναισθήματα με σαφήνεια και δύναμη.
- Αυθεντικότητα – Δημιουργεί με βάση τη δική του προσωπική αλήθεια, χωρίς να μιμείται.
- Πάθος – Έντονη αφοσίωση και ενθουσιασμός για την τέχνη του.
- Υπομονή & επιμονή – Αντιμετωπίζει τις δυσκολίες με επιμονή και συνεχίζει να εργάζεται για τη βελτίωση του ίδιου και του έργου του.
- Κοινωνική συνείδηση – Χρησιμοποιεί την τέχνη για να σχολιάσει ή να επηρεάσει θετικά την κοινωνία.
- Καλλιέργεια – Συνεχής αναζήτηση γνώσεων και επιρροών από άλλες μορφές τέχνης και πολιτισμούς.
- Ταπεινότητα – Ανοικτός σε κριτική και συνεργασίες, χωρίς αλαζονεία.

Πρότυπα που προβάλλονται από τα ΜΜΕ και αρνητική αξιολόγησή τους

Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης (ΜΜΕ) προβάλλουν συχνά πρότυπα που σχετίζονται με την εξωτερική εμφάνιση, τη φήμη, τον πλούτο και την επιτυχία. Συγκεκριμένα, πρόσωπα της showbiz, influencers, μοντέλα ή αθλητές παρουσιάζονται ως ιδανικά παραδείγματα ζωής, τα οποία προωθούν ένα τρόπο διαβίωσης που συνδέεται με την κατανάλωση, την προβολή και την κοινωνική αποδοχή. Παράλληλα, η επιτυχία ταυτίζεται πολλές φορές με τη δημοσιότητα και την εικόνα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Αν και κάποια πρότυπα μπορεί να λειτουργούν θετικά – ενθαρρύνοντας τη φιλοδοξία ή την ενασχόληση με την άσκηση και τη μόδα – συχνά είναι μονοδιάστατα και μη ρεαλιστικά. Προβάλλουν μια επιφανειακή εικόνα ευτυχίας και επιτυχίας, αγνοώντας τις ανθρώπινες αδυναμίες και τη διαφορετικότητα. Αυτό μπορεί να επηρεάσει αρνητικά την αυτοεκτίμηση - ιδιαίτερα των νέων - και να οδηγήσει σε ανασφάλειες ή ψευδαισθήσεις για το τι σημαίνει “ισορροπημένη ζωή”.

Παρατήρηση: Κάθε τοποθέτηση που είναι τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή και δεν είναι αναγκαίο να ταυτίζεται με την προτεινόμενη απάντηση.